

Sygn. akt IV U 94/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 20 kwietnia 2016r.

Sąd Okręgowy w Siedlcach IV Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący SSO Jerzy Zalasieński

Protokolant	st. sekr. sądowy Marta Żuk
-------------	----------------------------

po rozpoznaniu w dniu 20 kwietnia 2016r. w Siedlcach na rozprawie

odwołania J. C. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

z dnia 5 grudnia 2014 r. (Nr (...) - (...))

w sprawie J. C. (1)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S.

o prawo do renty socjalnej

I. oddala odwołanie;

II. zasądza od Skarbu Państwa (Sądu Okręgowego w Siedlcach) na rzecz adwokat M. R. kwotę 73,80 (siedemdziesiąt trzy i 80/100) złotych w tym podatek VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej świadczonej z urzędu.

Sygn. akt IV U 94/15

UZASADNIENIE

Zaskarżoną decyzją z dnia 5.12.2014 r. organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w S. odmówił J. C. (1) prawa do renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji ZUS podniósł, że ubezpieczony nie spełnia wymogów ustawowych, ponieważ zgodnie z orzeczeniem Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 2.12.2014 r. nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Od decyzji tej odwołanie złożył ubezpieczony J. C. (1) wnosząc o jej zmianę i przyznanie mu prawa do renty socjalnej. Ubezpieczony wskazał, iż urodził się z poważną wadą wzroku. Aktualnie nie widzi na lewe oko, zaś w prawym oku ma zdrową tylko rogówkę. Poprzednio J. C. (1) był uprawniony do renty socjalnej. Stan zdrowia ubezpieczonego systematycznie pogarsza się.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie powołując te same argumenty, co w uzasadnieniu decyzji.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny.

Ubezpieczony J. C. (1), urodzony w dniu (...), był uprzednio tj. od 1.10.2003 r. do 31.10.2014 r. uprawniony do renty socjalnej.

W dniu 9.10.2014 r. ubezpieczony złożył wniosek o ponowne ustalenie prawa do renty. J. C. (1) został skierowany na badanie przez Lekarza Orzecznika ZUS, który w orzeczeniu z dnia 5.11.2014 r. nie uznał ubezpiezonego za całkowicie niezdolnego do pracy. Na skutek złożonego przez ubezpiezonego sprzeciwu, został on zbadany przez Komisję Lekarską ZUS. Organ ten orzeczeniem z dnia 2.12.2014 r. stwierdził, że ubezpieczony nie jest całkowicie niezdolny do pracy. Powyższe stało się podstawą do wydania w dniu 5.12.2014 r. zaskarżonej decyzji.

Badając sporną okoliczność niezdolności do pracy Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej lekarz okulisty- H. R.. Biegła rozpoznała u ubezpiezonego krótkowzroczność wysoką z astygmatyzmem obu oczu, niedowidzenie oka lewego, ubytek naczyńki oka lewego oraz stan po skleroplastyce obu oczu. Schorzenia te, zdaniem biegłej, nie powodują całkowitej niezdolności do pracy.

Sąd dopuścił również dowód z opinii biegłej lekarz okulisty K. S.. Rozpoznała ona u ubezpiezonego wysoką krótkowzroczność z astygmatyzmem obu oczu, niedowidzenie oka lewego dużego stopnia, zwyrodnienie krótkowzroczne siatkówek oraz stan po skleroplastyce obu oczu. Stan powyższych chorób nie powoduje, by J. C. (1) był całkowicie niezdolny do pracy.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie akt organu rentowego oraz opinii biegłych (opinia biegłej H. R. k. 25 oraz opinia biegłej K. S. k. 36-36v).

Sąd Okręgowy zważył co następuje.

Odwołanie nie jest uzasadnione.

Zgodnie z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 27.06.2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. Nr 135, poz. 1268) renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18. roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25. roku życia;
- 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Jak stanowi art. 5 powyższej ustawy, ustalenia całkowitej niezdolności do pracy dokonuje lekarz orzecznik Zakładu, zwany dalej "lekarzem orzecznikiem", na zasadach i w trybie określonych w ustawie z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Z kolei ustawa o emeryturach i rentach z FUS reguluje w art. 12 ust. 1 i 2, iż niezdolną do pracy w rozumieniu ustawy jest osoba, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania zdolności do pracy po przekwalifikowaniu. Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiejkolwiek pracy.

Wynik przeprowadzonego w niniejszej sprawie postępowania dowodowego dał podstawy do ustalenia, iż ubezpieczony nie spełnia powyższych warunków.

W świetle opinii biegłych lekarzy z zakresu okulistyki J. C. (1) nie jest całkowicie niezdolny do pracy.

Zdaniem biegłej H. R., orzeczenie Komisji Lekarskiej ZUS z dnia 2.12.2014 r. było prawidłowe. Ubezpieczony od dzieciństwa był leczony z powodu wady wzroku obu oczu tj. krótkowzroczności z astygmatyzmem. Z dokumentacji medycznej wynika, iż od 2002 r. stwierdzana ostrość wzroku oka prawego wynosząca po korekcji 08-09 nie pogarszała się. Biegła po analizie dokumentacji medycznej i przeprowadzeniu badania okulistycznego uznała, że stwierdzona

obecnie ostrość wzroku oka prawego wynosząca 0,7-0,8 do dali i 0,5 do bliży oraz oka lewego 0,1 do dali i 1,25 do bliży po zastosowanej korekcji okularowej jak również aktualne pole widzenia nie dają podstaw do uznania J. C. (1) za całkowicie niezdolnego do pracy.

Do opinii tej zastrzeżenia zgłosiła pełnomocnik ubezpieczonego, która zakwestionowała kompletność opinii i rzetelność analizy materiału dowodowego sprawy oraz przeprowadzonych badań. W zastrzeżeniach podniesiono, iż wystąpił problem z wykonaniem badania oczu, zwłaszcza w zakresie oceny pola widzenia. Biegłej zarzucono również zaniechanie dokładnej analizy dokumentacji medycznej, z której ma wynikać, iż u ubezpieczonego dochodzi do stałego pogorszenia się wady wzroku oraz nieustosunkowanie się do ograniczeń w codziennym funkcjonowaniu J. C. (1). Z tego też powodu pełnomocnik wniosła o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego z zakresu okulistyki (k. 32-33).

Uwzględniając powyższy wniosek, Sąd dopuścił dowód z opinii biegłej K. S.. Przeprowadzone przez biegłą badanie wykazało, iż ubezpieczony posiada ostrość wzroku w oku prawym do dali na poziomie 0,8 z korekcją, -13,0/-3,5 cyl 180, zaś do bliży 0,5 z korekcją, -13,0/-3,5 cyl 180. W oku lewym ostrość wzroku kształtuje się na poziomie 0,1 z korekcją do dali, -18,0/-2,5 cyl 165 oraz do bliży 2,25 z korekcją, -18,0/-2,5 cyl 165. Zdaniem biegłej K. S., ubezpieczony bardzo źle widzi na oko lewe i posiada bardzo dobrą ostrość wzroku oka prawego do dali i bliży w okularach. J. C. (1) jest przeciwskazana praca wymagająca wysiłku fizycznego. Ubezpieczony z wykształcenia jest technikiem ekonomistą, a zatem posiada zawód nie wymagający wysiłku fizycznego. Aktualny stan narządu wzroku nie sprowadza, w ocenie biegłej, całkowitej niezdolności do pracy ubezpieczonego. W jego przypadku konieczna jest jedynie okresowa kontrola okulistyczna i noszenie na stałe okularów.

Tym samym stwierdzić należy, iż biegła K.-S. oceniając nieistnienie u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy oparła się na wynikach przeprowadzonego badania wzorku, analizie dokumentacji medycznej jak również ustosunkowała się do jego wykształcenia oraz skierowanego do niego przeciwskazania do wysiłku fizycznego.

Sąd Okręgowy w całej rozciągłości podziela opinie biegłych, które zostały wydane przez lekarzy odpowiedniej specjalności po bezpośrednim zbadaniu ubezpieczonego i analizie dokumentacji medycznej. Przy ocenie opinii wydanych w rozpatrywanej sprawie Sąd miał na względzie, iż opinia biegłych podlega, jak inne dowody ocenie według art. 233 § 1 kpc, lecz odróżniają ją szczególne kryteria oceny. Stanowią je zgodność z zasadami logiki i wiedzy powszechnej, poziom wiedzy biegłego, podstawy teoretyczne opinii, sposób motywowania oraz stopień stanowczości wyrażonych w niej wniosków. Przedmiotem opinii biegłego nie jest przedstawienie faktów, lecz ich ocena na podstawie wiedzy fachowej (wiadomości specjalnych). Nie podlega ona zatem weryfikacji, jak dowód na stwierdzenie faktów, na podstawie kryterium prawdy i fałszu. Zgodnie z art. 233 § 1 kpc, Sąd ocenia wiarygodność i moc dowodów według własnego przekonania na podstawie wszechstronnego rozważenia materiału dowodowego.

W ocenie Sądu, dopuszczalne było oparcie rozstrzygnięcia na wnioskach z obu opinii biegłych, którzy uznali, że J. C. (1) nie jest osobą całkowicie niezdolną do pracy. Wnioski opinii zostały oparte na zebranej w sprawie dokumentacji lekarskiej oraz badaniu ubezpieczonego. Wnioski zawarte w opinii biegłych są prawidłowe i logicznie uzasadnione. Wynikające z przeprowadzonych badań przedmiotowych i podmiotowych wnioski, do których doszli biegli, mają walor dowodowy i jak należy podkreślić, są zbieżne co do nieistnienia u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy. Wskazać należy, iż wyniki przeprowadzonych przez biegłych badań wzroku ubezpieczonego są zasadniczo tożsame. Rozbieżność pojawia się jedynie co do wyniku badania ostrości wzroku oka lewego do bliży (1,25 zdaniem biegłej R. i 2,25 wg biegłej K.-S.). Stąd też nie można uznać, iż badanie przeprowadzone przez biegłą R. obarczone było błędem dyskwalifikującym prawidłowości wniosków zwartych w opinii.

Podnieść należy, iż przy ocenie opinii biegłych lekarzy sąd nie może zająć stanowiska odmiennego, niż wyrażone w tej opinii, na podstawie własnej oceny stanu faktycznego (wyrok SN z 13 października 1987 r., II URN 228/87, (...)).

Na rozprawie w dniu 20.04.2016 r. pełnomocnik ubezpieczonego zakwestionowała opinię biegłej K. S. i zgłosiła wniosek o dopuszczenie dowodu z opinii innego biegłego okulisty. W ocenie Sądu nie było podstaw do przychylenia się do wniosku pełnomocnik ubezpieczonego. Sporna okoliczność nieistnienia u ubezpieczonego całkowitej niezdolności do pracy została bowiem dostatecznie wyjaśniona w rozumieniu art. 217 § 3 kpc. Jak przyjmuje się w orzecznictwie,

samo tylko niezadowolenie strony z wniosków, do których doszli biegli nie może powodować konieczności dopuszczania dowodu z następnej opinii biegłego. Jak wskazał Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 27.11.2014 r. III UK 62/14, Sąd nie ma obowiązku, a wręcz powinien ograniczyć postępowanie dowodowe, jeżeli w jego ocenie okoliczności sporne zostały już dostatecznie wyjaśnione. Powtórzyć należy, iż wnioski wyrażone przez biegłe z zakresu okulistyki w sporządzonych na zlecenie Sądu dwóch opiniach są zbieżne. Zdaniem Sądu, biegłe w opiniach przekonywująco wyjaśniły swoje stanowisko, zgodnie z którym ubezpieczony nie utracił zdolności do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Tym samym stwierdzić należy, iż wobec niespełnienia przez ubezpieczonego podstawowej przesłanki, jaką jest całkowita niezdolność do pracy powstała w okresach wyrażonych w art. 4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej, J. C. (2) nie przysługuje prawo do renty socjalnej.

Stawka wynagrodzenia pełnomocnika ubezpieczonego za nieopłaconą pomoc prawną udzieloną z urzędu została określona na podstawie § 12 ust. 2 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j. Dz. U. z 2013 poz. 461) oraz w zw. z § 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29.07.2015 r. zmieniającego rozporządzenie w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. z 2015 poz. 1079) jak również w zw. z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22.10.2015 r. (Dz. U. z 2015 poz. 1801) w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu. Z uwagi, iż sprawa została wszczęta przed dniem wejścia w życie rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 29.07.2015 r. oraz rozporządzenia z 22.10.2015 r. (tj. przed dniem 1.08.2015 r.) do określenia wysokości kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata ustanowionego z urzędu zastosowano przepisy dotychczasowe. Stawka ta została powiększona o należny podatek VAT.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na mocy art. 477¹⁴ § 1 kpc orzekł jak w sentencji wyroku.